

SİRKÜLER 2020/02

SİRKÜLERİN

Tarihi : 13.01.2020

Konusu : 01.01.2020'den İtibaren Binek Otomobil Masraflarının %70'i Gider Yazılabilecek

Yasal Dayanak : 07.12.2019 Tarihli Resmi Gazete'de Yayımlanan 7194 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

İşletmeler, 01.01.2020 tarihinden itibaren ana faaliyetleri için kiraladıkları ya da satın aldıkları binek otomobillerin tüm masraflarını gider olarak kayıt edemeyecekler.

Hatırlanacağı üzere, 07 Aralık 2019 Tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan 7194 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Gelir Vergisinin 40 ncı ve 68 nci maddelerinde değişikliklere gidilmiştir.

Yapılan değişikliklere göre, işletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere binek otomobiller için yapılan giderlerin yalnızca %70'lik kısmı gider olarak muhasebeleştirilebilecektir.

Ayrıca, mükellefler ana faaliyetlerinde kullanmak için satın aldıkları binek otomobillerinin iktisabına ilişkin ÖTV ve KDV tutarının en fazla 140.000,-TL'lik kısmını gider olarak kayıt altına alabiliyorken, kiraladıkları binek otomobiller için ise 5.500,-TL'lik kısmı gider olarak muhasebeleştirilebileceklerdir.

27 Aralık 2019 Tarihli 30991 Sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere

- Satın alınan araçların gider olarak indirim konusu yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin toplam tutarı 115.000,00.- TL'den 140.000,00.-TL'ye
- Amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç 135.000,00.- TL' den 160.000,00.-TL' ye vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde ise 250.000 TL'den 300.000 TL'ye,

yükseltilmiştir.

**01.01.2020 TARİHİNDEN İTİBAREN SATIN ALINAN ARAÇLARIN MUHASEBE
KAYITLARI VE AMORTİSMAN HESAPLAMALARI**

GVK 40'ncı maddesinde yapılan değişiklik ile işletmeler, ana faaliyetlerinde kullanmak üzere satın aldıkları aracın; "Özel Tüketim Vergisi ve Katma Değer Vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 TL'yi, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde, **amortismanına tabi tutarı 250.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmının**, ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır."

(27 Aralık 2019 Tarihli 30991 Sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli tutarlar üzerinden örneklendirilmiştir.)

A) Binek Otomobillerin Satın Alınırken Ödenen KDV ve ÖTV Vergilerinin Gider Olarak Muhasebeleştirilmesi

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi başlıklı 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) alt bendinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisinin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Örneğin; NYK Tekstil A.Ş.'nin pazarlama faaliyetlerinde kullanmak üzere 02.01.2020 tarihinde bedeli 150.000,00.- TL KDV tutarı 40.500,00.- TL, ÖTV tutarı 75.000,00.-TL'dir. İşletmenin banka kanalıyla satın almış olduğu binek otomobil için ödediği toplam tutar vergiler dâhil 265.500,00.-TL'dir.

Mükellefler isterlerse KDV ve ÖTV tutarını gider olarak kayıt edebilir ya da maliyete ekleyebilir.

02.01.2020	BORÇ	ALACAK
254 TAŞITLAR	150.000,00.-	
760 PAZARLAMA DAĞ. GİD.	115.500,00.-	
102 BANKALAR		265.500,00.-

Yeni Değişikliğe Göre Amortisman Uygulaması

Bilindiği üzere, VUK 320'nci maddesine; Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılır. Amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilir.

Bu hükme göre kıst amortisman uygulaması yalnızca işletmelerin aktifinde kayıtlı binek otomobillerine münhasır olup binek otomobilleri dışında kalan amortisman tabii diğer kıymetler için aktife alındıkları yılda tam amortisman ayrılacaktır.

Diğer taraftan, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya sair şekillerde işletilmesi olan mükelleflerin bu amaçla kullandıkları binek otomobillerine de kıst amortisman uygulanmayacaktır.

Örneğin; NYK Tekstil A.Ş.'nin 2020 yılı birinci geçici vergi döneminde amortisman hesaplamasını ve amortisman kaydını aşağıdaki gibi yapacaktır.

Ocak ayında satın alınan aracın İktisap Değeri : 150.000,- dir.

Yıl sonunda normal amortisman yöntemine göre $1/5=0,20$ $150.000,00,- * 0,20 = 30.000,00,-$ TL olur. (160.000,00,- TL altında kaldığından hepsi gidere atılmıştır.) 30.000,00,- TL aracın yıllık amortismanıdır. Kıst amortisman yönteminde aylık olarak hesaplama yapılır. $30.000,00,- / 12=2.500,00,-$ TL bir aya isabet eden tutardır. Aracımızı Ocak ayında aldığımızı göre; (Ocak, Şubat, Mart) $2.500,00,- * 3 ay =7.500,00,-$ TL birinci dönem Geçici Vergi için ayrılması gereken tutardır.

31.03.2020	BORÇ	ALACAK
760 PAZARLAMA DAĞ. GİD.	7.500,00,-	
257 BİRİKMİŞ AMTORTİSMANLAR		7.500,00,-

NYK Tekstil A.Ş.'nin 01.04.2020 tarihinde ana faaliyetlerinde kullanılmak üzere 180.000 TL olan bir binek otomobili banka kanalıyla satın almıştır. İşletmenin satın almış olduğu araç için 108.000 TL ÖTV, 51.840 TL KDV ödemiş olduğunu ve KDV ve ÖTV ödemelerini gider olarak kayıt altına almıştır.

Yeni düzenlemeye göre, binek otomobiller için özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi dâhil toplam gider olarak kayıt altına alınabilecek toplam tutar 140.000,-'dir. NYK Tekstil A.Ş.'nin satın almış olduğu binek otomobil için ödenen toplam vergi tutarı 159.840,-TL' dir. Yapılan değişikliğe göre işletme 140.000,-'lik tutarı gider olarak kayıt altına alınacak kalan 19.840,- TL'lik kısım ise K.K.E.G olarak kayıt altına alınacaktır.

Söz konusu muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir.

01.04.2020	BORÇ	ALACAK
254 TAŞITLAR	180.000,00,-	
770 GENEL YÖNETİM GİD.	140.000,00,-	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. ve ZAR.	19.840,00,-	
102 BANKALAR		339.840,00,-

Alınan araç ile ilgili yapılacak amortisman kaydı ise şu şekilde olacaktır. Kurum kazancının tespitinde özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 160.000,- TL'lik aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanının en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider olarak dikkatine alınabileceğinden 2.nci geçici vergi döneminde ayrılacak olan amortisman tutarı olan (180.000,00.- * %20 / 12=) 3.000,00.- TL' dir.

İkinci dönem Geçici Vergide 3.000,00.-TL * 3 ay = 9.000,00.- TL olarak amortisman ayrılmalıdır.

160.000,00.- / 180.000,00.- * 9.000,00.- = 7.999,99

30.06.2020	BORÇ	ALACAK
770 GENEL YÖNETİM GİD.	7.999,99	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	1.000,01	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		9.000,00

NYK Tekstil A.Ş.' nin 01.04.2020 tarihinde ana faaliyetlerinde kullanılmak üzere 115.000 TL olan bir binek otomobili banka kanalıyla almıştır. Söz konusu araç için 69.000 TL ÖTV, 33.120 TL' de KDV ödemiştir.

İşletme aracı satın alırken katlandığı vergileri maliyetine eklemiştir.

30.06.2020	BORÇ	ALACAK
254 TAŞITLAR	217.120,-	
102 BANKALAR		217.120,-

NYK Tekstil A.Ş. 2.nci dönem Geçici Vergi için yapacağı amortisman hesaplaması ve muhasebeleştirilmesi;

(217.120,00.- * %20 /12*3=10.855,99)

30.06.2020	BORÇ	ALACAK
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	10.855,99	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		10.855,99

300.000,00.- TL' nin altında kaldığı için hesaplanan amortisman tutarının tamamı giderleştirilmiştir.

**YENİ DEĞİŞİKLİĞE GÖRE KİRALANAN ARAÇLAR İÇİN YAPILAN GİDER
HESAPLAMALARI VE KAYITLARI**

Yapılan değişikliklere göre işletmeler 01.01.2020 tarihinden itibaren ana faaliyetlerinde kullanmak için kiraladıkları binek otomobillerin aylık kira bedellerinin yalnızca **5.500 TL**' lik kısmını ve binek otomobiller için yapılan giderlerin yalnızca **%70'i** indirim konusu yapılabilecektir.

Örneğin; NYK Tekstil A.Ş.'nin ana faaliyetlerinde kullanmak üzere 01.03.2020 tarihinde aylık bedeli 8.000 TL +KDV olan bir binek otomobili 2 yılına kiralamıştır. Mart dönemine ait kira bedeli banka kanalıyla ödenmiştir.

NYK Tekstil A.Ş.'nin ana faaliyetlerinde kullanmak üzere kiralamış olduğu binek otomobilin 5.500,- TL'lik kısmı gider olarak kayıt altına alınabilecektir. Kayıt altına alınan gider kısmı kadar KDV tutarı da indirim konusu yapılabilecektir. Kalan tutar ise K.K.E.G olarak kayıt altına alınacaktır.

Buna göre işletmenin yapacağı aylık kayıt aşağıdaki gibidir.

31.03.2020	BORÇ	ALACAK
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	5.500,00.-	
191 İNDİRİLECEK KDV	990,00.-	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. ZAR.	2.950,00.-	
102 BANKALAR		9.440,00.-

İşletmeler ana faaliyetlerinde kullanılmak üzere binek otomobiller için yapılan giderlerin yalnızca %70'lik kısmı gider olarak kayıt edilecektir. Bir örnek ile açıklamak gerekirse;

NYK Tekstil A.Ş. kiralamış olduğu binek otomobil için 04.03.2020 tarihinde KDV Hariç 300,00.- TL akaryakıt satın almıştır.

İşletme satın almış olduğu akaryakıt için en fazla %70 oranında gider kayıt edebilir.

300,00.- TL *0,70 =210,00.- TL gider olarak kayıt altına alınabilecektir. Kalan 90,00.- TL ise K.K.E.G olarak dikkate alınabilecektir.

Söz konusu akaryakıtın 54,00.- TL KDV'sinin %70'i (37,80 TL) indirim konusu olmaktadır. 16,20 TL ise K.K.E.G olarak dikkate alınacaktır.

01.03.2020	BORÇ	ALACAK
770 GENEL YÖN. GİD.	210,00.-	
191 İNDİRİLECEK KDV	37,80.-	
689 DİĞER O.DIŞI ZARAR.	106,20.-	
102 BANKALAR		354,00.-

Gereğini bilgilerinize rica ederiz.

NOVA YMM DENETİM LTD.ŞTİ.